

„*L'imprime*” dans la mode du XVIIIe siècle à nos jours, Paris 1984, ss. 88, ryc. 43, w tym barwnych 14.

Katalog organizowanej przez paryskie Muzeum Mody i Ubioru wystawy tkanin drukowanych używanych w ubiorach od XVIII w. do współczesności zawiera opracowanie 353 zabytków. Są to zarówno tkaniny, jak całe ubiory, narzędzia i maszyny używane do drukowania tkanin oraz ich wyobrażenia na zachowanej ikonografii.

We wstępie do katalogu znajdujemy podstawowe wiadomości z historii francuskiego drukarstwa tkanin. W 1664 r. po utworzeniu Francuskiej Kompanii Wschodnich Indii importowane z tego kraju, zdobione drukiem rezerważowym percale wzbudziły we Francji taki zachwyt, że moda na nie zmniejszyła popyt na tkaniny jedwabne i lżejsze wyroby wełniane. W związku z tym produkcja drukowanych perkali była ograniczana zakazami powtarzanymi od 1684 do 1759 r.

i rozwinęła się na większą skalę dopiero w drugiej połowie XVIII w. Z tego okresu katalog przedstawia duży zespół ubiorów szytych z tkanin drukowanych — na osnowie czyli techniką ikatu, klockami, płytami a później miedzianymi walcami. W latach 1761—1843 w Jouy pod Paryżem istniała najslawniejsza manufaktura Oberkampfa. Katalog prezentuje wiele jej wyrobów. W latach 1845—1869, po wynalezieniu perotiny czyli maszyny drukarskiej, duże motywy ornamentalne mogły zdobić rozłożyste suknie na krynolinach.

Zdobienie tkanin ornamentem drukarskim rozpowszechniło się szczególnie w latach 1869—1914. Z tego okresu pochodzą kreacje pierwszych paryskich domów mody, jak np. Wortha. W początku naszego stulecia genialny projektant Mariano Fortuny rozpowszechnił swe ulepszenia techniczne pozwalające na odtwarzanie w druku rezerważowym dawnych ornamentów wzorzystych tkanin jedwabnych. W latach 1914—1945 wzory tkanin drukowanych projektowali artyści tej klasy co Raoul Dufy i Sonia Delaunay. W katalogu ukazano także najnowsze rozwiązania techniczne i ornamentalne tkanin drukowanych w latach 1945—1984. Modny stał się wówczas ornament geometryczny, roślinny (zwłaszcza kwiatowy) i figuralny. Wszelkie tego typu pomysły znacznie łatwiej i taniej można realizować technikami drukarskimi aniżeli tkactwem wzorzystym. Omawiany katalog ukazuje ważny zespół zabytków dokumentujących przemiany mody francuskiej ostatnich dwóch stuleci w ubiorach szytych z tkanin drukowanych.

I. Turnau